

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

Оксана ТОНХА
2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Федіва Романа Валерійовича

на тему: «**Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.)**

за вирощування в Правобережному Лісостепу України»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності **201 «Агрономія»**

галузі знань **20 «Аграрні науки та продовольство»**

Витяг з протоколу №9 фахового семінару наукової ради науково-дослідного інституту рослинництва та ґрунтознавства агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «13» червня 2024 року.

Присутні члени наукової ради науково-дослідного інституту рослинництва та ґрунтознавства агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Д. В. Літвінов, директор науково-дослідного інституту рослинництва та ґрунтознавства, доктор сільськогосподарських наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Агрономія», голова наукової ради; А. В. Бикін, професор кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва імені О. І. Душечкіна, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН, заступник голови наукової ради; Р. С. Жила, доцент кафедри органічної, фізичної та колоїдної хімії, кандидат хімічних наук, доцент, секретар наукової ради; А. Д. Балаєв, професор кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів імені професора М. К. Шикули, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН; С. Ю. Булигін, професор кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів імені професора М. К. Шикули, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН; В. Л. Жемойда, професор кафедри генетики, селекції і насінництва імені професора М. О. Зеленського, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; С. М. Каленська, завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН; В. П. Коваленко, декан агробіологічного факультету, професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор; Г. М. Ковалишина, професор кафедри генетики, селекції і насінництва імені професора М. О. Зеленського, доктор сільськогосподарських наук, професор; О. С. Макаруч, завідувач кафедри генетики, селекції і насінництва імені професора М. О. Зеленського, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; І. О. Федосій, завідувач кафедри овочівництва і закритого ґрунту, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; О. А. Цюк, професор кафедри землеробства та гербології, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Інші присутні на засіданні наукової ради науково-дослідного інституту рослинництва та ґрунтознавства агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: М. В. Пати́ка, професор кафедри фітопатології імені академіка В. Ф. Пересипкіна, доктор сільськогосподарських наук, професор; Н. В. Новицька, професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор; П. С. Вишнівський, професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор; Т. В. Антал, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; А. В. Юник, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; Ю. М. Дмитренко, доцент кафедри генетики, селекції

і насінництва імені професора М. О. Зеленського, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; О. І. Хижан, доцент кафедри загальної, органічної та фізичної хімії, кандидат хімічних наук, доцент; Н. А. Пасічник, доцент кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва імені О. І. Душечкіна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; О. С. Гаврилюк, асистент кафедри садівництва імені професора В. Л. Симиренка, доктор філософії з садівництва та виноградарства, асистент; О. І. Шутий, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; Р. В. Сосько, завідувач лабораторії, асистент кафедри рослинництва; Н. Ю. Гордина, здобувачка ступеня доктора філософії; Р. В. Федів, здобувач ступеня доктора філософії; В. І. Аврамчук, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Федіва Романа Валерійовича** на тему: «**Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Тему дисертації затверджено науково-технічною радою науково-дослідному інституті рослинництва та ґрунтознавства агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від «20» листопада 2020 року).

Дисертацію виконано на кафедрі рослинництва агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН **Каленська Світлана Михайлівна**, професор кафедри рослинництва Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача Р. В. Федіва щодо основних положень дисертації, які полягають в обґрунтуванні, розробленні та впровадженні у виробництво елементів технології вирощування сортів вівса через оптимізацію живлення, ефективності сірковмісних та йодовмісних добрив, в технологіях вирощування вівса за різних способів їх застосування.

Здобувачу було задано 17 запитань, на які доповідач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН С. М. Каленська, яка підкреслила наукову новизну досліджень аспіранта, належний рівень його теоретичної та практичної підготовки, високу цілеспрямованість, відповідальність та працездатність. Дисертація Р. В. Федіва має як теоретичну, так і практичну цінність. Робота пройшла широку апробацію на наукових та науково-технічних конференціях. Основні результати досліджень представлено у наукових статтях, які опубліковані у фахових виданнях, матеріалах і тезах доповідей на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях.

Експерти:

Літвінов Д. В., доктор сільськогосподарських наук, професор відзначив, що рівень виконання дисертації визначається як достатньо високий, з чітким та логічним викладом матеріалу, достатньо аргументований таблицями та рисунками з дотриманням правил оформлення всієї роботи. Сформульовані у дисертації Р. В. Федіва наукові положення, висновки і практичні рекомендації мають належний рівень обґрунтованості, що підтверджується опрацюванням значної кількості наукових робіт, як українських, так і зарубіжних вчених, конкретною постановкою наукових завдань і адекватністю методів вирішення. Висновки та рекомендації виробництву є достатньо повними і аргументованими. Зміст дисертації відповідає темі, підтверджує системність, глибину та методичну оригінальність виконаних досліджень, які сприяли досягненню поставленої мети. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи

про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201«Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Цюк О. А., доктор сільськогосподарських наук, професор зауважив, що дисертація Р. В. Федіва містить нові обґрунтовані результати. Зокрема, здобувачем уперше для умов Правобережного Лісостепу України встановлено потенціал продуктивності сортів вівса 'Нептун', 'Легінь Носівський', 'Світанок', 'Закат', 'Зубр', 'Альбатрос', 'Айворі', виявлено особливості формування елементів структури врожаю та якості зерна на чорноземі типовому малогумусному крупнопилувато-легкосуглинковому ґрунті залежно від фону мінеральних добрив, застосування йодовмісних препаратів та ефективності захисної дії йодовмісних препаратів порівняно з одним з найбільш ефективних протруйників – Ламардор® Про 180 FS, ТН. Вирішені задачі активізації функціонування фотосинтетичного апарату посівів вівса через застосування добрив та оптимізації системи удобрення культури, що обумовлює підвищення урожайності і поліпшення якості зерна вівса. Отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими. Здобувачем розроблено та впроваджено у виробництво елементи технології вирощування вівса, що дають змогу отримати урожайність культури на рівні 5,54 т/га, підвищити валовий збір зерна, знизити енергетичні витрати. Результати впровадження підтвердили ефективність запропонованих елементів технології вирощування вівса. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201«Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Г. М. Ковалишина, доктор сільськогосподарських наук, професор; Н. А. Пасічник, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; І. О. Федосій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Виступаючі відмітили, що дисертація Р. В. Федіва виконана на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

Було підтримано пропозицію експертів про рекомендацію дисертації здобувачки для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Федіва Романа Валерійовича на тему: «Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України», члени наукової ради науково-дослідного інституту

рослинництва та ґрунтознавства агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Забезпечення населення продуктами харчування – глобальна планетарна проблема, яка обумовлює те, що продовольча система стає основною рушійною силою зміни клімату, виснаження природних ресурсів, забруднення водних і наземних екосистем. Глобальні зміни клімату обумовлюють зростання швидкості змін екологічних чинників, що суттєво впливає на урожайність та якість продукції сільськогосподарських культур. Основою стабільного виробництва продукції рослинництва є формування стійких до біотичних та абіотичних чинників агроценозів з високою адаптаційною здатністю рослин. Продовольчі системи потребують розширення біорізноманіття видів, які є поліфункціональними у використанні та достатньо толерантними до умов вирощування. Однією з таких культур є овес посівний (*Avena sativa* L.) – надзвичайно цінний в харчуванні людини та в забезпеченні кормової бази. Теоретичне обґрунтування та встановлення адаптивності сортів вівса посівного, особливостей росту та розвитку, формування урожайності та якості зерна за змінних умов теплового режиму, забезпечення вологою, живлення, ефективність сірковмісних та йодовмісних добрив та препаратів в технологіях вирощування вівса за різних способів їх застосування є надзвичайно актуальним.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертаційне дослідження протягом 2021–2024 рр. було складовою частиною науково-дослідної роботи «Стале виробництво продукції рослинництва для забезпечення продовольчої, енергетичної безпеки за ефективного використання природних ресурсів» (номер державної реєстрації 0123U102166) та ініціативної теми «Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України» (номер державної реєстрації 0121U111238), яка виконувалася на кафедрі рослинництва Національного університету біоресурсів і природокористування України.

3. Особистий внесок здобувачки в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Основні результати експериментальних досліджень та їх теоретичне обґрунтування отримані здобувачем самостійно, зокрема визначено мету та завдання дослідження, здійснено аналіз літературних джерел, розроблено програму та схему досліду з використанням сучасної методології проведення досліджень. Проведено польові та лабораторні дослідження відповідно до визначених мети та завдань. За темою дисертації було проведено аналіз українських та іноземних джерел, співставлено отримані здобувачем результати з результатами інших дослідників, виокремлено відмінні та спільні риси. За результатами проведених досліджень здобувачем самостійно та у співавторстві підготовлено та опубліковано наукові праці.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих авторкою рішень, висновків, рекомендацій. Достовірність наукових результатів підтверджується даними польових і лабораторних досліджень, які проводили впродовж 2021–2023 рр. Результати досліджень статистично проаналізовано з використанням сучасного програмного забезпечення. Експериментальні дослідження виконано Р. В. Федівим на відповідному методичному рівні із застосуванням стандартизованих та загальноприйнятих методик і приладів. Наукові положення, висновки і рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та завданням роботи.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження полягає в тому, що *вперше* для умов Правобережного Лісостепу України встановлено: специфічну позитивну реакцію сортів вівса на зростаючі норми добрив та введення в систему живлення сірки, яка підвищує стійкість вівса до вилягання, підвищує диференціацію генеративних органів, знижує їх редукацію, комбіноване внесення з макроелементами сірки забезпечує суттєве зростання

урожайності та якості зерна вівса; ідентифіковано антистресову дію препарату з біологічно активним йодом, встановлено достовірну ефективність препарату для захисту рослин вівса від ураження хворобами; встановлено позитивний вплив на диференціацію та зниження редукції генеративних органів, суттєве зростання урожайності рослин вівса за застосування препаратів з біологічно активним йодом; доведено, що введення в систему живлення сірки або йоду сприяє підвищенню вмісту білка в зерні, зміні його фракційного складу, що пов'язано з більш ефективним використанням азоту за достатнього забезпечення мезоелементами.

Удосконалено: методичне обґрунтування впливу екологічних чинників (тепловий режим та режим забезпечення вологою) вирощування вівса шляхом впровадження розрахунку суми теплових одиниць, а також сум активних і ефективних температур, ГТК за біологічно активного мінімуму +5 °С; обґрунтування адаптивності сортів через розрахунок пластичності та стабільності сортів за урожайністю; обґрунтування ефективності технологій вирощування з використанням методу кластерного аналізу.

Набуло подальшого розвитку: обґрунтування розрахунку економічної та енергетичної ефективності технологій вирощування вівса з урахуванням урожайності та якості зерна.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження.

За результатами проведених досліджень в умовах Київської області експериментально доведено ефективність вирощування сортів вівса на чорноземах типових Правобережного Лісостепу України з метою реалізації генетичного потенціалу продуктивності вівса для отримання 4,5–5,0 т/га урожайності вівса на зерна 1–2 класу якості рекомендуємо вирощувати сорти 'Айвори', 'Легінь Носівський', 'Закат', 'Альбатрос' та вносити $N_{60}P_{60}K_{60}S_{22,5}$ в основне удобрення та підживлювати азотними добривами в нормі N_{30} за проходження рослинами мікростадії ВВСН 32.

Для досягнення високого рівня реалізації біологічного потенціалу сорту, формування зерна першого класу та урожайністю вище 5,5 т/га рекомендуємо вирощувати сорт 'Айвори' на фоні $N_{90}P_{90}K_{00}S_{33,75}$ з проведенням підживлення азотом в нормі N_{30} за проходження рослинами мікростадії ВВСН 32.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.

Основні положення дисертаційного дослідження викладено у 9 наукових публікаціях здобувачки, з яких 4 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 5 тез наукових доповідей.

Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України

1. Kalenska S., Falko G., Antal T., Hordyna O., Fediv R. Iodine-containing preparations in grain growing technologies. Plant and Soil Science. 2022. Vol. 14. № 2. P. 33–45. (Kalenska S. здійснено наукове керівництво проектом щодо встановлення ефективності препарату з біологічно активним йодом, проведено аналіз літературних джерел, визначено якість зерна. Falko G. належить наукова ідея та авторство препарату з біологічно активним йодом. Antal T. здійснено методичний супровід закладки та проведення польових досліджень з вівсом та пшеницею озимою. Hordyna O. брала участь у закладці та проведенні польових досліджень з пшеницею озимою, здійснювала аналіз структури та урожайності пшениці озимої. Fediv R. брав участь у закладці та проведенні польових досліджень з вівсом, проводив фенологічні спостереження, аналіз структуру урожайності, брав участь в аналізі наукової літератури).

2. Каленська С. М., Федів Р. В. Сортова та тропічна мінливість урожайності та якості зерна вівса посівного (*Avena sativa* L.). Plant Varieties Studying and Protection. 2023. Т. 19. № 4. С. 239–246. (Каленською С. М. здійснено часткове опрацювання наукових джерел, методичний супровід проведення досліджень. Федівим Р. В. проаналізовано літературні джерела, проведено польові та лабораторні дослідження, оформлено статтю).

3. Каленська С. М., Федів Р. В. Продуктивність сортів вівса посівного (*Avena sativa* L.) залежно від удобрення. Новітні агротехнології. 2023. Т. 11. № 3. URL: <http://jna.bio.gov.ua/article/view/288679> (Каленською С. М. здійснено науковий та методичний

супровід досліджень. Федівим Р. В. проведено польові дослідження, здійснено аналіз експериментальних даних, наукових публікацій, підготовлено до друку статтю).

4. Каленська С. М., **Федів Р. В.** Адаптивність вівса за змінних екологічних та технологічних чинників. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2024. № 1 (107). URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/48703/15657> (Каленською С. М. здійснено науковий та методичний супровід досліджень. Федівим Р. В. проведено аналіз результатів польових дослідів, зроблено огляд наукової літератури, оформлено статтю).

Тези наукових доповідей

5. Каленська С. М., Гарбар Л. А., **Федів Р. В.**, Каштанова О. Г. Рослинництво у вирішенні сучасних викликів щодо продовольчої та енергетичної безпеки. Innovation and investment development of the agricultural sector is the key to the country's food security: Міжнародна науково-практична конференція, м. Миколаїв, 26 травня 2022 року: тези доповіді. Миколаїв, 2022. С. 39–41. (Каленською С. М. здійснено науковий супровід, підготовку тез до публікації. Гарбар Л. А. проведено статистичну обробку даних. Федівим Р. В. проведено аналіз даних. Каштановою О. Г. проведено аналіз економічної ефективності).

6. Kalenska S., Garbar L., Novytska N., **Fediv R.**, Kalenskyi V., Suhina D. Challenges to crop production and ways to solve them. Trends and challenges in soil-crop management: 2nd Central European ISTRO Conference (CESTRO) and 8th International Conference of the Czech ISTRO branch, м. Брно, Чеська Республіка, 6–8 серпня 2022 року: тези доповіді. Брно, Чеська Республіка, 2022. (Kalenska S. здійснено узагальнення даних, проведено аналіз даних щодо біорізноманіття культур. Garbar L. здійснено методичний супровід проведення досліджень. Novytska N. підготовлено тези. Fediv R. V. проведено аналіз наукових джерел з C3 типом фотосинтезу. Kalenskyi V. здійснено наукову комунікацію. Suhina D. проведено аналіз наукових джерел щодо рослин з C4 типом фотосинтезу).

7. Каленська С. М., Фалько Г. Л., Пилипенко В. С., Гордина О. Ю., **Федів Р. В.** Ефективність передпосівної обробки насіння йодовмісними препаратами. Проблеми і перспективи фітоімунітету в селекції рослин: Всеукраїнська науково-практична online-конференція, присвячена 125-річчю з дня народження видатного вченого фітопатолога та селекціонера-імунолога Шевченка Василя Миколайовича, м. Київ, 10 листопада 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 32–33. (Каленською С. М. здійснено наукове керівництво проектом щодо встановлення ефективності препарату з біологічно активним йодом, визначено якість зерна. Фалько Г. Л. належить наукова ідея та авторство препарату з біологічно активним йодом. Пилипенко В. С. здійснено методичний супровід закладки та проведення польових досліджень з вівсом та пшеницею озимою. Гординою О. Ю. взято участь у закладці та проведенні польових досліджень з пшеницею озимою, проведено аналіз структури та рівня ураження хворобами пшениці озимої. Федівим Р. В. взято участь у закладці та проведенні польових досліджень з вівсом, проведено фенологічні спостереження та дослідження рівню ураження хворобами вівса).

8. Федів Р. В. Стан та перспективи виробництва вівса. Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу. Секція 2 «Післявоєнне відновлення рослинних ресурсів та екологічна безпека країни»: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 125-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 25–26 травня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 207–209.

9. Федів Р. В. Управління формуванням продуктивності вівса. Тенденції та виклики сучасної аграрної науки: теорія і практика: V Міжнародна науково-практична онлайн конференція, присвячена 125-річчю кафедри рослинництва Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 25–27 жовтня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 211–212.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено на: 2nd Central European ISTRO Conference (CESTRO) and 8th International Conference of the Czech ISTRO branch «Trends and challenges in soil-crop

management» (м. Брно, Чеська Республіка, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Innovation and investment development of the agricultural sector is the key to the country's food security» (м. Миколаїв, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній online-конференції, присвяченій 125-річчю з дня народження видатного вченого фітопатолога та селекціонера-імунолога Шевченка Василя Миколайовича «Проблеми і перспективи фітоімунітету в селекції рослин» (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 125-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу. Секція 2 «Післявоєнне відновлення рослинних ресурсів та екологічна безпека країни» (м. Київ, 2023 р.); V Міжнародній науково-практичній онлайн конференції, присвяченій 125-річчю кафедри рослинництва Національного університету біоресурсів і природокористування України «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки: теорія і практика» (м. Київ, 2023 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Федіва Романа Валерійовича на тему: «Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України», є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо впровадження у виробництво адаптивних технологій вирощування вівса за змінних погодних умов через оптимізацію застосування макро- та мезоелементів, що має важливе значення для галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Федіва Романа Валерійовича на тему: «Адаптивність та продуктивність сортів вівса (*Avena sativa* L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Рішення прийнято одногосно.

Експерти:

**Професор кафедри агрохімії та якості
продукції рослинництва імені О. І. Душечкіна
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

Дмитро ЛІТВІНОВ

**Професор кафедри землеробства та гербології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

Олексій ЦЮК

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК